

Steelwool Lightpainting

[Redactie](#) 18 november 2014, 11:20

Brandend staalwol is een leuk alternatief voor de klassieke lightpainting methode. Fotogroep FPS organiseert meerdere malen per jaar een fotosessie met brandend staalwol.

Brandend staalwol

Een paar jaar geleden wilden we met onze fotogroep iets met lange-sluitertijd-fotografie gaan doen. Als snel kwam Jos met het idee dat de ontbranding van staalwol spectaculair is om te zien en om vast te leggen. De techniek kende hij nog uit zijn jeugd. Maar als hij het zelf ook wilde vastleggen, dan moest hij wel op zoek naar iemand die het wilde uitvoeren. Al gauw kwam hij terecht bij Kurt, die graag 'de vuurdraaier' wilde worden voor de groep van fotografen. Inmiddels hebben we de afgelopen jaren meerdere sessies gedaan en zijn we redelijk ervaren. Het leuke is dat we steeds weer andere mensen enthousiast maken als ze ons beeldmateriaal zien. Dan ontkomen we er niet aan om het snel weer een keer in te plannen.

Het materiaal

Aan materiaal heb je niet heel veel nodig. Staalwol, een keukengarde of kippengaas en een metalen hondenriem. Verder moet de vuurdraaijer goed beschermd zijn met brandwerende kleding, een beschermende bril, handschoenen en een pet of muts. Voor de scherpstelling van de camera's gebruiken we (zak)lampen.

Het staalwol dat we gebruiken is het fijnste staalwol dat je koopt bij een bouwmarkt. Dit moet echt puur staalwol zijn, er mag geen zeep in verwerkt zijn.

De voorbereidingen

Staalwol is erg brandbaar wanneer er voldoende lucht bij kan komen. Een vonkje is dan genoeg om het te laten branden. Als je het staalwol koopt zit het heel dicht op elkaar gedrukt, je kunt het dan wel laten gloeien maar het zal ook snel weer doven. Dat willen we natuurlijk niet. We pluizen een bolletje staalwol dus zoveel mogelijk uit elkaar en stoppen dat vervolgens in een volledig metalen keukengarde, of we maken zelf korfjes van kippengaas waar we het in stoppen. Om het rond te slingeren gebruiken we een hondenriem, gemaakt van metalen schakels. Het ontsteken van het staalwol doen we met een 9-volts batterij (een rechthoekige batterij met de beide polen aan één kant). Door deze tegen het staalwol te houden maak je kortsluiting en dat is al voldoende om het te laten ontbranden.

De sterretjesregen

Door het rondslingeren in de lucht zal vanzelf de sterretjesregen verschijnen. De precieze duur hiervan is afhankelijk van de hoeveelheid vulling, maar varieert tussen enkele seconden en een halve minuut. Bij onze sessies was de diameter van de sterretjesregen soms wel 30 tot 40 meter. Ook stuiteren sommige sterretjes nog verder wanneer ze de grond raken.

Het fotograferen

Om een mooie scherpe foto te krijgen met een lange sluitertijd heb je natuurlijk wel een statief nodig. Inmiddels hebben we een heel gestroomlijnd proces waardoor iedereen, ook diegenen die er voor het eerst bij zijn, een mooie foto kan maken. De vuurdraaiër geeft aan waar hij gaat staan. Vervolgens laten we de aanwezige fotografen hun positie innemen. Als de deelnemers aangeven dat ze op een veilige afstand staan en tevreden zijn met hun compositie dan belichten we de vuurdraaiër met schijnwerpers. Hierdoor kan iedere fotograaf zijn camera, door middel van de autofocus-stand, scherpstellen. Indien gewenst kan je ook kiezen voor een scherptepunt vóór of achter de vuurdraaiër. Dit is afhankelijk van waar je de scherptediepte wil hebben in je compositie. Als alle fotografen hebben scherpgesteld vragen we of iedereen zijn lens op manual focus wil zetten om te voorkomen dat de camera tijdens het vuurdraaien opnieuw gaat scherpstellen op de lichtpuntjes.

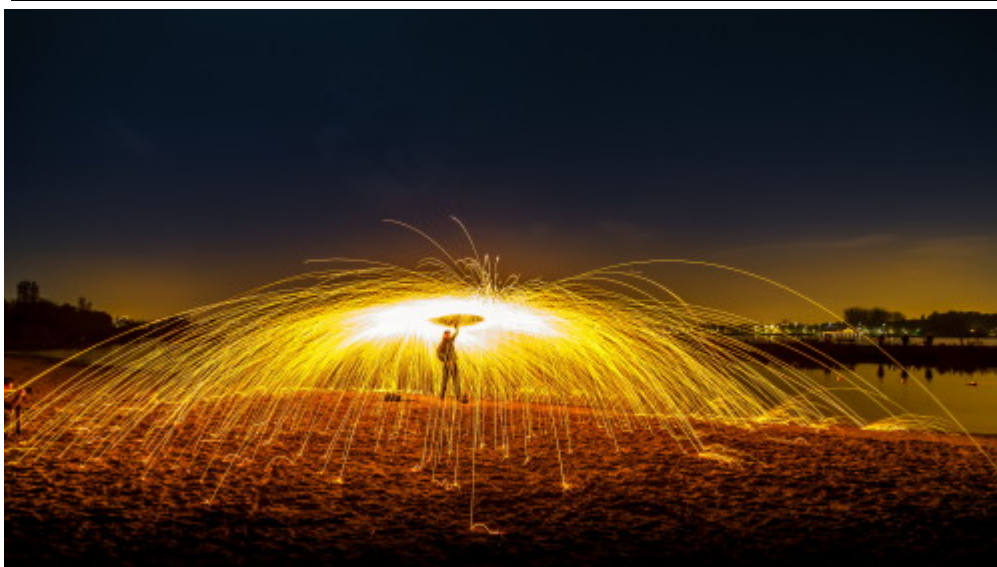
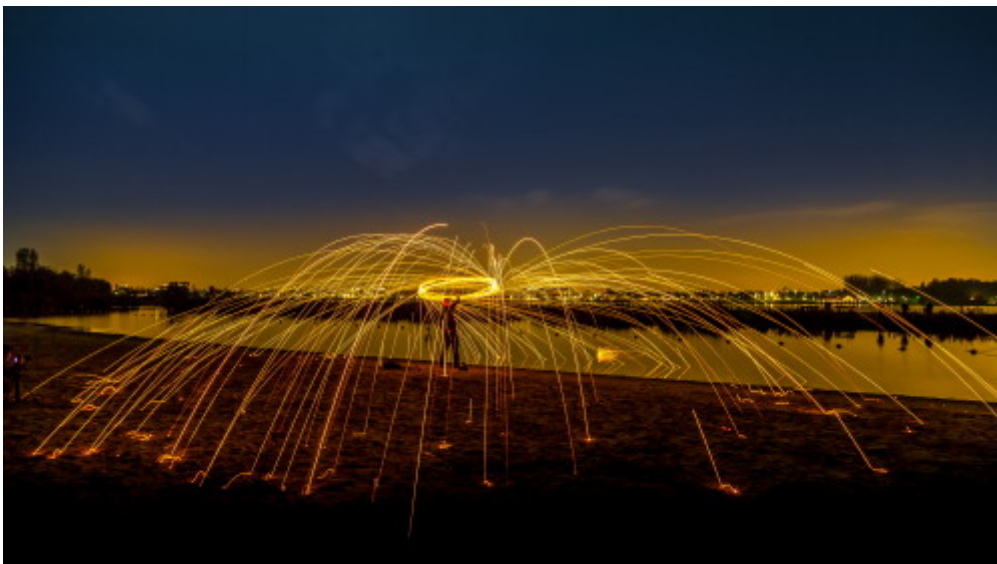
Daarna doen we de hulpverlichting uit en laten we iedereen weer even aan het donker wennen. De vuurdraaiër zal nog een keer vragen of iedereen klaar is en geeft vervolgens aan dat hij gaat starten met de ontsteking van het staalwol.

Afhankelijk van de grootte van de bundel staalwol en de camera instellingen is iedere fotograaf in staat om 1 of meerdere foto's te maken. Als de staalwol helemaal opgebrand is, dan kijken we natuurlijk gelijk op ons scherm wat we hebben vastgelegd. We kijken natuurlijk ook bij elkaar zodat wel gelijk uit kunnen wisselen welke instellingen het mooiste resultaat geven. Op één avond draaien we gemiddeld een keer of acht.

De camera instellingen

- Gebruik een statief
- Schiet bij voorkeur je foto's in RAW voor het beste resultaat
- Witbalans kan op automaat blijven staan (kan in RAW in de nabewerking nog aangepast worden)
- ISO 100 of 200
- Diafragma voorkeuze of sluitertijd voorkeuze (BULB mag ook)

Verder is het belangrijk om zelf een beetje te experimenteren met je sluitertijd en je ISO. In onze groep wordt er geschoten met een sluitertijd variërend van 0,5 sec tot 20 sec.

Door te experimenteren met je sluitertijd krijg je afwisselende resultaten

Veiligheidsmaatregelen

Veiligheid is zeer belangrijk, vandaar dat we het hier nog extra nadruk op willen leggen. Ook al duurt het draaien slechts enkele tot tientallen seconden, het zijn duizenden zeer hete vonken die in het rond spatten. Er is dus zeker een risico op ongelukken en brandgevaar.

- Zorg ervoor dat je in een veilige omgeving staat waar je geen (bos)brand of andere schade aan de natuur of bezittingen van anderen kan veroorzaken. Wij staan voor onze sessies op een dam en een strandje met om ons heen alleen water.
- Controleer je materiaal voor elke draai; is de garde nog heel, kan er niets losschieten, is het korfje van kippengaas volledig gesloten, is het aanhechtingspunt van de hondenriem nog stevig?
- Zorg voor veilige brandwerende kleding, handschoenen, hoofd- en oogbescherming.
- Houd toevallige passanten en de overige deelnemers op veilige afstand.
- Wees voorbereid voor het geval dat er iets fout gaat. Wij hebben altijd een brandblusser bij ons.
- Houd je hoofd erbij, ook al doe je het voor de zoveelste keer!